

יחידת הוראה בנושא: מִן אֲخַתְרַע הַמִּפְתּוֹל?

שכבת הגיל: כיתה ט' – י' רמה 2A

משך זמן הפעילות: שני שיעורים

מטרות היחידה:

1. פיתוח מיומנויות השפה: האזנה, דיבור, קריאה, כתיבה
2. הוראת אוצר מילים חדש בנושא שהפך לסמל ישראלי וקרוב ללב התלמידים-אוכל יומימי
3. חשיפת התלמידים לטקסט אינפורמטיבי בתחום התרבות וההסטוריה
4. תרגול הבנת הנקרא ומענה על שאלות בערבית
5. חיזוק מיומנויות דקדוקיות בהקשר לטקסט
6. חיזוק הקשר לנושא השנתי של משרד החינוך – "שורשי עמ" – עתיד, מורשת ויזמות".

פעילויות טרום הוראה:

התלמידים יענו על השאלות הבאות:

רגע לפני שאני מתחיל/ה, מה אני מסוגל/ת לעשות?

אני מסוגל/ת:

- להאזין לטקסט בערבית ולהבין מילים חדשות הדומות לעברית
- להאזין לטקסט בערבית ולהבין את עיקרי הדברים
- לקרוא את הטקסט בערבית ולהבין את עיקרי הדברים
- ללמוד אוצר מילים חדש
- לענות בעברית על שאלות פשוטות בהקשר לטקסט
- לענות בערבית על שאלות פשוטות בהקשר לטקסט
- אני מצפה ל: _____

לפני שמתחילים : שאלות בע"פ כהכנה ללימוד הטקסט:

(המורה ישאל בערבית, תוך שהוא מציג תמונה של פתיתים, והתלמידים יכולים לענות בע"פ בערבית או בעברית)

שו תאכלו ללע'דא?

אתאכלו רקאיק?

פיה רקאיק באשכאל מח'תלפה, שו בתחבו?

אתערפו מין אח'תרע א-רקאיק?

פעילות פתיחה: התאימו בין הערבית לתרגום בעברית. היעזרו בדמיון בין השפות.
לאחר מכן, נסו לשער, בעזרת המילים שתרגמתם, במה עוסק הטקסט

קישור לפעילות

קובץ מונגש לפעילות

האזנה : האזינו לטקסט ש**בקישור** וסמנו מילים חדשות

المفتول: الكسكس الإسراييلي

مَنْ اخْتَرَعَ المَفْتُول ؟

المَفْتُول هُوَ نَوْعٌ مِنَ المَعْكُرُونَةِ المَخْبُوزَةِ الَّتِي اخْتَرَعَتْهَا شَرِكَةُ

"أوسم" الإسراييلية فِي الخَمْسِينَات بَعْدَ أَنْ طَلَبَ مِنْهَا رَئِيسُ

الْوَزَرَاءِ الْأَوَّل، دافيد بن غوريون، إنتاجَ طَعَامٍ، مِثْلَ الْأَرَزِ، بِسَبَبِ

قَلَّةِ مَخْزُونِ الْأَرَزِ فِي تِلْكَ السَّنَوَاتِ وَلِهَذَا السَّبَبِ سُمِّيَتِ المَفْتُولُ

بـ"أَرَزِ بنِ غُورِيُون".

فِي الْبِدَايَةِ كَانَ المَفْتُولُ عَلَى شَكْلِ الْأَرَزِ وَبَعْدَ سَنَوَاتِ ظَهَرَتْ

أَشْكَالٌ أُخْرَى، مِثْلَ شَكْلِ الكُسْكُسِ وَالنُّجُومِ وَهِيَ الْيَوْمَ وَاحِدَةٌ مِنَ

الْأَطْبَاقُ الْجَانِبِيَّةُ الْمُفَضَّلَةُ فِي إِسْرَائِيلَ إِلَى جَانِبِ الشَّنِيتِزْلِ الْمَحْبُوبِ.

*הקטע מבוסס על קטע מידע מאתר אנציקלופדיית אאוריקה וכן על כתבה של חברת
"זוגלובק", שפורסמה בתאריך 11.06.20 בהוצאת ynet

להלן קישור לקטע המידע ולכתבה:

<https://eureka.org.il/item/22695>

<https://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-5746646,00.html>

الْمُفَرَّدَاتُ

إِخْتَرَعَ המציא

نَوْع (ج) أَنْوَاع סוג

مَخْبُوز אפוי

طَلَب ביקש

إِنْتِاج ייצור

مِثْل כמו

قِلَّة חוסר

مَخْزُون מלאי

شَكْل (ج) أَشْكَال צורה

ظَهَرَ הופיע

نَجْم (ج) نُجُوم כוכב

طَبَق (ج) أَطْبَاق מנה

مُفَضَّل מועדף

إِلَى جَانِبٍ لِّצَد

مَحْبُوبٍ أَهْوَب

פעילות לרכישת אוצר המילים החדש- בינגו- הכינו לוח בינגו והעתיקו מילים

שתבחרו מאוצר המילים החדש. המשחק יתחיל, כאשר המורה יקרא מילה

ומי מהתלמידים שהעתיק אותה, יסמנה באיקס. התלמיד המצטיין הוא

התלמיד שיסמן ראשון את כל המילים שהעתיק

הבנת הנקרא

1. مَا هُوَ عُنْوَانُ الْقِطْعَةِ?

2. مَا هُوَ الْمَفْتُولُ ؟

3. מה שם החברה שייצרה את הפתיתים?

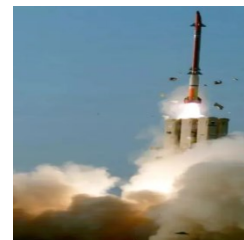
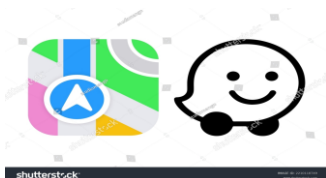
4. ענו בעברית: مَنْ اخْتَرَعَ الْمَفْتُولَ وَلِمَاذَا?

5. كَيْفَ سُمِّيَ الْمَفْتُولُ ؟

6. مَا هِيَ أَشْكَالُ الْمَفْتُولِ ؟

7. أكملوا: _____ هِيَ وَاحِدَةٌ مِنْ _____ الْجَانِبِيَّةِ
الْمُفَضَّلَةِ فِي _____ ، إِلَى جَانِبِ الشَّنِيتِزِلِ _____ .

8. גאווה ישראלית- להלן המצאות נוספות של מדינת ישראל לאורך שנות קיומה, כפי שהופיעו [באתר מעריב](#). נסו לשער מהן ההמצאות ורשמו אותן מתחת לתמונה המתאימה (היעזרו במחסן המילים)

(מחסן מילים: **السَّحَّانُ الشَّمْسِيّ**, **الْقُبَّةُ الْحَدِيدِيَّة**, **ويز**, **دِيسْك أون كِي**)

התמונות מאתרי תמונות חנימיים: pixabay - freepik

9. ענו בעברית: **مَا هُوَ بِرَأْيِكُمْ أَهَمُّ (הכי חשוב) اِخْتِرَاع؟ اِشْرَحُوا السَّبَب**

דקדוק ותחביר

1. הדגישו בקו משפט שאלה וכתבו מהי מילת השאלה הפותחת אותו :

2. מצאו בטקסט צירוף של שם עצם ותואר בזכר:

3. מצאו בטקסט צירוף של שם עצם ותואר בנקבה:

4. תרגמו את המשפט הבא וכתבו מהי התופעה התחבירית –

الْمَفْتُولُ هُوَ الْيَوْمَ وَاحِدَةٌ مِنَ الْأَطْبَاقِ الْجَانِبِيَّةِ الْمَفْضَلَةِ

5. בטקסט ישנם צירופי סמיכות. העתיקו שניים מהם:

6. העתיקו מן הטקסט שתי מילים המצינות זמן:

7. העתיקו מן הטקסט שני שמות עצם פרטיים:

8. הקיפו בטקסט, את הפעלים ערכו אותם בטבלה הבאה ונתחו בהתאם למבוקש:

הפועל	שורש	זמן	גוף	תרגום
طَلَبَ				
كَانَتْ				
ظَهَرَتْ				

פעילות יצירתית

قَالَ توماس إديسون :

"המצאה מורכבת מאחוז אחד של כישרון ומתשעים ותשעה אחוזים של זיעה"
גם אתם יכולים להיות ממציאים!
חשבו על המצאה כלשהי שיכולה לשנות את סביבתכם או אף את העולם כולו
והביעו את הרעיון שלכם ואת משמעותו באמצעות בניית דגם של ההמצאה
מחומרים זמינים ופשוטים או ציור על גבי כרזה, הכנת מצגת או סרטון- שלבו כיתוב
וקריינות בערבית.
ניתן להשתמש בכלים מחוללי תוכן , להלן קישורים לכלים כאלו:

<https://chat.openai.com/auth/login>

<https://gemini.google.com/app>

מחולל תומך בעברית:

<https://www.bing.com/search?form=NTPCHB&q=Bing+AI&showconv=1>

כרטיס יציאה:

בתום לימוד יחידת ההוראה, אני מסוגלת/ת:

- ☐ ללמוד אוצר מילים חדש
- ☐ להאזין לטקסט בערבית ולהבין את משמעותו
- ☐ לקרוא מילים וצירופי מילים מתוך הטקסט ולהבין את משמעותם
- ☐ לקרוא את הטקסט בערבית ולהבין את משמעותו
- ☐ לענות בעברית על שאלות בהקשר לטקסט
- ☐ לענות בערבית על שאלות בהקשר לטקסט
- ☐ שני דברים חדשים שהצלחתי לעשות במהלך לימוד היחידה:

1. _____

2. _____

☐ שני דברים מעניינים שלמדתי:

1. _____

2. _____

☐ אני מבקש/ת להוסיף: _____

عمل مفيد!